

[Ib Nørlund.]

velse bestemtes det under henvisning til lovens § 72, at „påbudet skal efterkommes uanset evt. klage“.

Det skete imidlertid ikke. Virksomheden klagede, og først 5. marts 1976 meddeler miljø- og levnedsmiddelkontrollen efter henvendelse beboerne, at miljøstyrelsen „har ønsket at se bort fra tidsfristerne“ i påbudet. I stedet for at begrænse fabrikkens forurening foranledigede man blot kolonihavefolkene til at skrive under på, at de ikke ville konsumere de nævnte grønsager.

I en ny rapport fra levnedsmiddelkontrollen, 17. februar 1976, konstateres fortsat forgiftning op til „740 gange niveauet i ukontaminerede områder“.

Virksomheden har hidtil kunnet klare sig med løfter om, at den på et senere tidspunkt vil sørge for, at forureningen kommer ned på et tolerabelt niveau.

Vil ministeren påtale den skete tilsidesættelse af påbudet af 6. august 1975?

Ib Nørlund (DKP):

For beboerne på Islands Brygge har Sojakagefabrikken, som jo er en del af ØK-koncernen, i mange år været en plage, og det er navnlig det klorkalialnæg med kvikksølvkatoder, som indgår i virksomheden, som skaber problemerne.

Efter miljølovens vedtagelse i 1973 blev der givet godkendelse til virksomheden, men dengang forbeholdt sundhedskommissionen sig, som det hed, sin stilling med hensyn til anlæggets fremtidige drift, såfremt arbejdet med at nedsætte kvikksølvudsendelsen til atmosfæren ikke førte til et tilfredsstillende resultat.

I foråret 1975 dokumenteres det, at der foregår en betydelig kvikksølvforgiftning, idet der blev gennemført undersøgelser af grønsager, som blev dyrket i kolonihaver i nærheden af fabrikkens. Denne undersøgelse blev bekræftet af myndighederne ved en selvstændig undersøgelse, og den 6. august sidste år udstedtes der fra Københavns kommunes side et påbud i overensstemmelse med miljøloven, hvor det udtrykkeligt understregedes, at det under henvisning til § 72 bestemmes, at påbudet skal efterkommes uanset eventuel klage. Men det skete ikke. Der kom en klage fra virksomheden, og det førte til, at man fra beboernes side et halvt års tid

efter henvendte sig og fik den besked, at nu havde miljøstyrelsen resolveret, at man ikke skulle overholde de frister, som var blevet fastlagt først. Derfor mener jeg, der er to spørgsmål her, som må afklares, dels: hvordan får man standset den forurening, som foregår? Dels det principielle spørgsmål: gælder miljøloven, vil man håndhæve dens bestemmelser, og vil ministeren bidrage her til?

Miljøministeren (Helge Nielsen):

Der er i denne sag tale om en afgørelse truffet af Københavns magistrat. Magistraten havde besluttet, at afgørelsen skulle efterkommes uanset klage til miljøstyrelsen. Afgørelsen er indbragt for miljøstyrelsen af såvel virksomheden som af en række beboere på Islands Brygge.

Beboerne ønskede magistratens afgørelse ændret, således at der bl. a. blev stillet krav om, at virksomhedens totale udledning af kvikksølv inden et år bringes ned til under 50 kg årlig. Beboerne fandt magistratens afgørelse om maksimal indtagelse af kvikksølv gennem grønsager for usikker.

Miljøstyrelsen fandt det tvivlsomt, om afgørelsen kunne administreres, bl. a. fordi kvikksølvindholdet i grønsager dyrket i de nærliggende haver ikke siger noget om den aktuelle udledning fra virksomheden. Miljøstyrelsen kunne derfor forudse, at principperne i kravene til virksomheden måtte ændres, og at man derfor heller ikke umiddelbart kunne tage stilling til fristkravene. Miljøstyrelsen orienterede den 16. september 1975 parterne om dette problem.

Stadslægen har i efteråret 1975 ladet foretage en undersøgelse af nogle personer med fritidshaver i haveforeningen „Bryggen“. Undersøgelserne viser, at der ikke er noget, der tyder på, at befolkningen var udsat for en kvikksølvbelastning af sundhedsmæssig betydning.

Miljøstyrelsen har i de forløbne måneder undersøgt sagens tekniske problemer. Virksomheden har i denne periode afsluttet en større ombygning af klorkalialnægget, indført en bedre driftskontrol samt efterprøvet en ny type filter til nedbringelse af kvikksølvforurening. Afprøvningen af dette nye filter har været meget tidkrævende. Disse foranstaltninger har medført, at kvikksølvforureningen på nuværende tidspunkt skulle